УКРАЇНА

ЛАДАНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

14 грудня 2022 року №118

**Про схвалення Плану (Програми)
соціально-економічного та культурного
розвитку Ладанської селищної ради
на 2023 рік**

З метою забезпечення комплексного соціально-економічного розвитку Ладанської територіальної громади, підвищення ефективності використання економічного потенціалу та функціонування соціальної сфери для покращення якості життя населення, керуючись підпунктом 1 пункту «а» статті 27, пунктом 1 частини 2 статті 52, частиною 6 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет селищної ради

ВИРІШИВ:

1. Схвалити План (Програму) соціально-економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради на 2023 рік, що додається.
2. Подати План (Програму) соціально-економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради на 2023 рік на затвердження сесією Ладанської селищної ради.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника селищного голови з питань діяльності виконавчих органів ради Сергія Красіловця.

Селищний голова Роман ЮВЧЕНКО

СХВАЛЕНО
рішення виконавчого комітету
Ладанської селищної ради
14 грудня 2022 року №118

План (Програма)
соціально-економічного та культурного розвитку
Ладанської селищної ради
на 2023 рік

смт Ладан

2022

1. ВСТУП

У лютому 2022 року розпочалося повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну. 24 лютого 2022 року Указом Президента України введено воєнний стан, який продовжено і дотепер. Військові дії спричинили руйнівний вплив на життя людей та масове порушення ланцюгів економічної діяльності. руйнування інфраструктури, що насамперед призводить до значних економічних втрат як у громаді, в регіоні так і в Україні.

До складу Ладанської територіальної громади (далі Ладанська ТГ) входять: селище міського типу Ладан та 6 сіл: Івківці, Голубівка, Красляни, Лиски, Подище, Рибці.

Адміністративним центром територіальної громади є селище міського типу Ладан. Юридичною основою та представницьким органом громади є Ладанська селищна рада, що діє відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Необхідність розроблення Плану (Програми) соціально-економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради на 2023 рік обумовлена:

- об`єднанням в її складі семи населених пунктів;
- нагальною потребою розбудови і модернізації інфраструктури громади;
- потребою забезпечити збалансований соціальний, економічний і культурний розвиток громади як єдиного цілісного адміністративно-територіального організму;
- необхідністю визначення пріоритетів, цілей, завдань і заходів, а також проєктів, реалізація яких сприятиме розвитку громади.

План (Програма) соціально-економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради на 2023 рік (далі – Програма) розроблена виконавчим комітетом Ладанської селищної ради відповідно до вимог законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Бюджетного кодексу України, Конституції України, Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 року № 75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади».

В процесі розробки проєкту Програми опрацьовано матеріали, надані відділами, іншими структурними підрозділами Ладанської селищної ради, з урахуванням пропозицій територіальних підрозділів органів виконавчої влади, радників, представників підприємств, громадських організацій та установ усіх форм власності.

Програма визначає мету та пріоритетні напрями дій на 2023 рік щодо забезпечення стабільного зростання в реальному секторі економіки й на цій основі – поліпшення якості життя населення.

Прогнозні розрахунки та заходи Програми розроблені на основі аналізу поточної соціально-економічної ситуації у господарському комплексі громади. Основні прогнозні показники є попередньо-орієнтовними та надалі можуть бути скориговані на основі уточнення статистичних даних, зміни поточної військової, соціально-економічної ситуації та сценарних умов функціонування економіки з урахуванням внутрішніх і зовнішніх ризиків та загроз розвитку економіки.

Фінансування передбачених Програмою заходів буде здійснюватися за рахунок коштів підприємств, місцевого бюджету, інвесторів, а також коштів державного бюджету, що спрямовуються на реалізацію державних цільових програм, та інших джерел не заборонених чинним законодавством.

Відповідно до результатів соціально-економічного розвитку громади, наявних проблем та впливу очікуваних змін зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної ситуації на економіку у Програмі визначено цілі, пріоритети соціально-економічного розвитку та заходи щодо їх реалізації.

Головні пріоритети Програми узгоджені із Стратегією розвитку Ладанської об'єднаної територіальної громади Чернігівської області на 2021-2027 роки, Стратегією сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року .

Реалізація програмних завдань на 2023 рік має забезпечити вирішення ряду проблем в економіці і соціальній сфері, динамічний соціально-економічний розвиток громади, покращення якості життя людей, подолання бідності та соціальних дисбалансів.

Головною метою Програми є створення умов для економічного зростання та удосконалення механізмів управління розвитком громади на засадах ефективності, відкритості та прозорості, посилення інвестиційної та інноваційної активності, забезпечення належного функціонування транспортної та комунальної інфраструктури, дотримання екологічних стандартів та підвищення конкурентоспроможності громади, доступності широкого спектру соціальних послуг та зростання добробуту населення.

Програма є основою для формування та раціонального використання фінансових ресурсів відповідно до визначених цілей і завдань соціально-економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради на 2023 рік. У процесі виконання Програми вона може уточнюватись. Зміни і доповнення до неї вносяться відповідно до чинного законодавства.

2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

2.1 Загальна характеристика

Ладанська територіальна громада входить до складу Прилуцького району Чернігівської області, за 18 км від районного центру (м. Прилуки) та розташована в південній частині Чернігівської області, займає площу 177,13 кв. км. Загальна чисельність населення 10107 осіб, з них 459 внутрішньо переміщені особи.

Відстань від адміністративного центру громади до обласного центру – м. Чернігова шосейними шляхами -198 км, до столиці України – міста Києва – 168 км.

На теренах громади протікає річка –Удай, басейн Десни та, відповідно, Дніпра. За її руслом утворено касад ставків – найбільші розташовані в Краслянах. На території є значна кількість ставків. Найбільша їх кількість в селі Голубівка (5), Краслянах (3) та Івківцях (3). У цілому водна поверхня займає поважні 8,5% площ громади та є одним із її потенціалів.

Земля – основний засіб господарювання на теренах Ладанської громади. Доля орних земель становить приблизно 40%. Такі показники притаманні лісостепу та Поліссю. Значну частку всієї території громади становлять ліси та лісовкриті площі – 16%, що менше середньообласного (21%). Переважно вони мішані та субори (сосново – дубові). Мізерними є показники пасовищ, що ускладнює розвиток тваринництва, принаймні – молочного. Дещо зменшує вплив високих показників розораності земель площі під населеними пунктами – 8,4%. Це означає, що все ж таки залишається досить земель для ведення діяльності, не пов`язаною з крупнотоварним сільськогосподарським виробництвом, зрештою –для життєвого простору людини.

Загальна площа сільськогосподарських угідь становить 10800,78 га, в тому числі:

-орні землі (рілля) 9182,02 га;

-багаторічні насадження (сади) 234,19 га;

-сіножаті 541,51 га;

-пасовища 753,56 га;

-господарські двори 89,5 га.

Площа лісів становить 2246,98 га.

Площа земель під населеними пунктами 1899,21 га, в т. ч. забудовані землі 438,40 га.

Водний фонд (річки, озера, ставки) 193,38 га.

Природних копалин загальнонаціонального значення на території громади немає. Однак є місцеві – залягають нерудні корисні копалини. За своїм походженням вони поділяються на уламкові нецементовані (пісок), уламкові землистої будови (глини, суглинки, леси). Типи грунтів на території громади: чорноземи, вилугувані та підзолисті лужні дернові,

торф`яно-болотні ґрунти. Тобто, крім зернових культур, що переважають, на території громади сприятливі умови для вирощування технічних культур (зокрема, буряку), також садів, кущів.

На території громади основними культурами, які вирощуються на посівних площах є: кукурудза, соняшник, цукровий буряк, соя, озимі та ярі зернові культури. Природні умови дозволяють вирощувати городину з помірним застосуванням поливу, що здешевлює відповідну продукцію.

Загальна кількість населення станом на 01.09.2022 року становила 10107 осіб, в тому числі 459 внутрішньо переміщені особи; з них 56 % – жінки, 44 % – чоловіки. У віковій структурі переважають люди, старші за 50 років – 42 %, частка дітей (0-17 років) становить 8,25 %, молоді (18-35 років) – 28 %, середнього покоління (36-50 років) – 21,75 %.

Промисловість громади представлена підприємствами, які зорієнтовані на вирощування, переробку сільськогосподарської продукції та виробництво протипожежної та рятувальної техніки.

2.2 Демографічна ситуація та ринок праці

Селище Ладан домінує у складі громади – тут проживає дві третіх її мешканців. Співмірними за найменшою кількістю жителів є села Рибці та Лиски.

Природний приріст населення на теренах Ладанської громади є негативним понад двадцять років. За останні три роки дані такі:

Показник	**Роки**		
	2020	**2021**	**2022 (9 місяців)**
Народжуваність	**22**	**13**	**9**
Смертність	**122**	**215**	**102**
Природний приріст	**-100**	**-202**	**-93**

У наведених показниках не враховані дані «човникової» міграції місцевих працівників на заробітки, що може як збільшувати чисельність населення (у сезон сільськогосподарських робіт), так і зменшувати.

Чисельність працездатного населення перевищує кількість непрацездатного (діти та люди старшого віку) населення на 12 %. Молоді до 35 р. в структурі населення 25%. Значно більше населення середнього віку – 40,8%. Поки що вона засвідчує наявність достатньої для розвитку кількості робочих рук. Але протягом років це співвідношення зміниться. Явною є тенденція до збільшення соціального навантаження на бюджет.

Інформація про громади-сусіди

Основні громади-сусіди (конкуренти) Ладанської СТГ є:

Показники	**Ладанська громада**	**Линовицька громада**	**Варвинська громада**
Територія, км^2	177,13	123,07	589,85
Населення, чол	10107	3663	15186
Якась одна сильна	ТОВ ПК	ПАТ «Линовицький	Гнідинцівський ГПЗ

сторона, що надає перевагу у розвитку (н-д., працююче підприємство, природні ресурси, об'єкт для туризму)	«Пожмашина», ДП ДГ «Івківці» ТОВ «ЕлеваторАгро» надра: торф,глина, пісок.	цукрокомбінат», «Красний», ТОВ «Цукровик»	ПАТ «Укрнафта», ТОВ «Тозіналі», 2 табори відпочинку та оздоровлення дітей «Веселка» та «Сонечко», СТОВ «Дружба-Нова»; надра: нафта, газ, торф,глина, пісок.

Усі зазначені територіальні громади уже створені. За площею Ладанська територіальна громада переважає за розмірами Линовицьку громаду. Щодо чисельності населення, то Варвинська громада значно переважає над Ладанською та Линовицькою. Усім трьом громадам притаманні високобальні чорноземи, що робить їх надзвичайно привабливими з точки зору розвитку сільського господарства. Тут розвинуте сучасне крупнотоварне сільське господарство – переважно рослинництво, діють агрохолдинги, які обробляють землі своїх громад.

Громади-сусіди мають схожі природні ресурси – річки, рівнинні поверхні та ліси українського Полісся. З Варвинською громадою Ладанську поєднує ще й річка Удай. Це хороша основа для розвитку муніципального співробітництва.

Населення громади переживає стійкий період демографічного старіння, що виражається у зростанні чисельності осіб старшого працездатного віку. Досягнення сталого демографічного розвитку можливе шляхом створення необхідних умов для збереження та зміцнення здоров'я населення, стимулювання народжуваності та здорового способу життя, підтримки молоді та молодих сімей, організації змістовного дозвілля та відпочинку та забезпечення розвитку освіти та культури.

У громаді мононаціональний склад населення. Українці становлять понад 99% мешканців. За віросповіданням – православні, приходи належать до УПЦ, що є частиною РПЦ. Найбільша - релігійна громада УПЦ Ніжинської єпархії Свято-Успенської парафії селища Ладан.

2.3 Економічний потенціал територіальної громади

Основа економіки громади – сільське господарство та переробка. Переважає рослинництво – вирощуються зернові, соняшник, кукурудза, соя, буряк.

Особливість громади – крупне підприємство, що діє на теренах громади, – ТОВ «ПК Пожмашина» – завод протипожежного обладнання – єдине підприємство в державі, яке випускає спецтехніку для пожежників. Лідер на ринку пожежної, спеціалізованої та сільськогосподарської техніки. Найбільше промислове підприємство ТОВ «ПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ «ПОЖМАШИНА» динамічно розвивається та щорічно нарощує свої обсяги та потужності; наявне сучасне обладнання дає можливість розробки нових моделей техніки, дозволяє Компанії виробляти надійну протипожежну і аварійно-рятувальну техніку.

Основною сферою виробництва є сільське господарство. Розвивається зернова галузь та її інфраструктура. Особливе місце серед державних сільськогосподарських підприємств займає ДП ДГ«ІВКІВЦІ» МІП ІМ. В.М. РЕМЕСЛА НААН, основним видом діяльності якого є вирощування зернових і технічних культур (вирощується кукурудза, соняшник, озима та яра пшениця) та має гарну технічну базу.

Ще одним з найбільших джерел наповнення бюджету громади є ТОВ «Агрікор Холдинг» – обробка землі державної, комунальної та приватної власності за цільовим призначенням для ведення товарного сільськогосподарського виробництва за межами населених пунктів с.Красляни, с.Лиски та с.Рибці Ладанської селищної ради. Основним видом діяльності якого є змішане сільське господарство. Також ТОВ «Агрікор Холдинг»

сторона, що надає перевагу у розвитку (н-д., працююче підприємство, природні ресурси, об'єкт для туризму)	«Пожмашина», ДП ДГ «Івківці» ТОВ «ЕлеваторАгро» надра: торф,глина, пісок.	цукрокомбінат», «Красний», ТОВ «Цукровик»	ПАТ «Укрнафта», ТОВ «Тозіналі», 2 табори відпочинку та оздоровлення дітей «Веселка» та «Сонечко», СТОВ «Дружба-Нова»; надра: нафта, газ, торф,глина, пісок.

Усі зазначені територіальні громади уже створені. За площею Ладанська територіальна громада переважає за розмірами Линовицьку громаду. Щодо чисельності населення, то Варвинська громада значно переважає над Ладанською та Линовицькою. Усім трьом громадам притаманні високобальні чорноземи, що робить їх надзвичайно привабливими з точки зору розвитку сільського господарства. Тут розвинуте сучасне крупнотоварне сільське господарство – переважно рослинництво, діють агрохолдинги, які обробляють землі своїх громад.

Громади-сусіди мають схожі природні ресурси – річки, рівнинні поверхні та ліси українського Полісся. З Варвинською громадою Ладанську поєднує ще й річка Удай. Це хороша основа для розвитку муніципального співробітництва.

Населення громади переживає стійкий період демографічного старіння, що виражається у зростанні чисельності осіб старшого працездатного віку. Досягнення сталого демографічного розвитку можливе шляхом створення необхідних умов для збереження та зміцнення здоров'я населення, стимулювання народжуваності та здорового способу життя, підтримки молоді та молодих сімей, організації змістовного дозвілля та відпочинку та забезпечення розвитку освіти та культури.

У громаді мононаціональний склад населення. Українці становлять понад 99% мешканців. За віросповіданням – православні, приходи належать до УПЦ, що є частиною РПЦ. Найбільша - релігійна громада УПЦ Ніжинської єпархії Свято-Успенської парафії селища Ладан.

2.3 Економічний потенціал територіальної громади

Основа економіки громади – сільське господарство та переробка. Переважає рослинництво – вирощуються зернові, соняшник, кукурудза, соя, буряк.

Особливість громади – крупне підприємство, що діє на теренах громади, – ТОВ «ПК Пожмашина» – завод протипожежного обладнання – єдине підприємство в державі, яке випускає спецтехніку для пожежників. Лідер на ринку пожежної, спеціалізованої та сільськогосподарської техніки. Найбільше промислове підприємство ТОВ «ПРОМИСЛОВА КОМПАНІЯ «ПОЖМАШИНА» динамічно розвивається та щорічно нарощує свої обсяги та потужності; наявне сучасне обладнання дає можливість розробки нових моделей техніки, дозволяє Компанії виробляти надійну протипожежну і аварійно-рятувальну техніку.

Основною сферою виробництва є сільське господарство. Розвивається зернова галузь та її інфраструктура. Особливе місце серед державних сільськогосподарських підприємств займає ДП ДГ«ІВКІВЦІ» МІП ІМ. В.М. РЕМЕСЛА НААН, основним видом діяльності якого є вирощування зернових і технічних культур (вирощується кукурудза, соняшник, озима та яра пшениця) та має гарну технічну базу.

Ще одним з найбільших джерел наповнення бюджету громади є ТОВ «Агрікор Холдинг» – обробка землі державної, комунальної та приватної власності за цільовим призначенням для ведення товарного сільськогосподарського виробництва за межами населених пунктів с.Красляни, с.Лиски та с.Рибці Ладанської селищної ради. Основним видом діяльності якого є змішане сільське господарство. Також ТОВ «Агрікор Холдинг»

займається вирощуванням зернових та технічних культур, розведенням молочних порід великої рогатої худоби, буйволів.

ТОВ «Елеватор Агро» в с. Івківці має потужність одночасного зберігання зерна та насіння різних культур 446 000 тон (пшениця, кукурудза, ячмінь, ріпак, соняшник). Власні інфраструктурні комунікації, своя електропідстанція та свердловина для накачування питної води, два пожежорезервуари, насосна автоматизована станція забезпечують незалежне від зовнішніх чинників безперебійне функціонування «ЕЛЕВАТОР АГРО».

ТОВ «АгроКім» - обробка землі комунальної та приватної власності за цільовим призначенням для ведення товарного сільськогосподарського виробництва за межами населеного пункту с. Подище Ладанської селищної ради.

У листопаді 2021 року створено Комунальне підприємство «Ладан-Агро» для вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. На території громади підприємство обробляє землі, займається корчуванням дикорослої поросслі дерев і кущів, посівом та збиранням врожаю. У фінансовий план КП «Ладан-Агро» на 2023 рік закладені доходи від реалізації продукції в сумі 4050,0 тис. грн, а видатки заплановані у сумі 2745,76 тис. грн. Підприємство планує спрацювати з прибутком, який розрахований виходячи з планової урожайності соняха 3т з 1 га та ціни реалізації продукції у 2022 році 15000 грн за 1 тону насіння.

Крім того, в громаді зареєстровано та діє 83 фізичних осіб-підприємців у різних сферах економіки, але переважно це – діяльність сфери послуг. Поза тенденцією до деякого зменшення їхньої чисельності (найімовірніше, через зміни до українського законодавства, що вимагає обов'язково сплачувати єдиний соціальний внесок) обсяги надходжень залишаються сталими.

У громаді працює відділення «Ощадбанку» та встановлені два банкомати «Приватбанку» та «Ощадбанку». Обидва вони розташовані в центрі селища Ладан, тоді як інші населені пункти залишились без банкоматів. Територія громади досить велика, тому для її мешканців є великі незручності щодо отримання готівки.

Сфера сервісу представлена 63 стаціонарними торгівельними точками (магазини та кіоски) та 6 кафе-барами. Працює одна автозаправна станція ТОВ «НОРД ОІЛ» Авіас+ та три аптеки: ТЗОВ «Аптека Подорожник», ТОВ «Фармація Чернігівщини «Аптека оптових цін», ТОВ «Ліки України»,. Втім обсяги надходжень від них суттєво не впливають на доходну частину бюджету громади.

Більшість мешканців громади фактично здійснюють економічну діяльність без реєстрації юридичної особи. Мешканці сільської місцевості працюють на засадах самозайнятості в домашніх господарствах.

Сфера внутрішньої торгівлі та послуг є важливою складовою внутрішнього ринку і відіграє значну роль, як у формуванні загально-економічного потенціалу громади, так і у забезпеченні потреб населення у товарах та послугах.

функціонує Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада». Даний програмний комплекс дає можливість надавати соціальні послуги на місці у приміщенні ЦНАП, шляхом формування електронної справи на основі поданих від громадян документів. Тепер мешканцям громади не потрібно їхати до м. Прилук.

Центр надання адміністративних послуг налічує 75 адміністративних послуг, які надаються населенню. А також були затверджені необхідні для належної роботи ЦНАПу інформаційні та технологічні картки адміністративних послуг.

Цей перелік передбачає надання адміністративних послуг у 3 сферах:

а) в сфері реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування мешканців – 8 послуг;

б) адміністративні послуги соціального характеру – 59 послуг. Це основні і найзатребуваніші послуги в громаді;

в) в сфері реєстрації нерухомості – 8 послуг. Саме ці послуги надають державні реєстратори і за ці послуги стягується адміністративний збір, який надходить до бюджету громади.

- **Характеристика соціальної сфери**

Освіта.

На території громади функціонують два заклади освіти та одна початкова ланка: Комунальний заклад «Ладанський ліцей» Ладанської селищної ради, де навчається 429 учнів; Комунальний заклад «Івківський ліцей» Ладанської селищної ради, там навчається 138 учнів, який включає структурний підрозділ «Голубівська початкова школа» Комунального закладу «Івківський ліцей» Ладанської селищної ради, де навчається 16 учнів. Перші класи закладів освіти навчаються за змішаною формою, решта класів - з використанням дистанційних форм. У структурному підрозділі «Голубівська початкова школа» Комунального закладу «Івківський ліцей» Ладанської селищної ради - навчання очне. До закладу освіти Комунальний заклад «Ладанський ліцей» здійснюється підвіз учнів з населених пунктів Подище, Красляни, Лиски.

Функціонують п'ять закладів дошкільної освіти: структурний дошкільний підрозділ «Барвінок» Комунального закладу «Ладанський ліцей» - 75 вихованців; структурний дошкільний підрозділ «Червона Шапочка» Комунального закладу «Ладанський ліцей» - 65 вихованців; структурний дошкільний підрозділ «Ромашка» Комунального закладу «Ладанський ліцей» - сезонний, відвідують 10 вихованців; структурний дошкільний підрозділ «Малятко» Комунального закладу «Івківський ліцей» - 15 вихованців; структурний дошкільний підрозділ «Капітошка» Комунального закладу «Івківський ліцей» - 11 вихованців.

У вересні 2022 року створений Комунальний заклад «Ладанська школа мистецтв» Ладанської селищної ради, який відвідують 160 учнів віком від 6 - 15 років. Діти розвивають свої здібності грі на фортепіано, акордеоні, домрі, скрипці, вокально-хорового співу та хореографії. Відкритий клас образотворчого мистецтва.

01.09.2021 року в селі Івківці відкрито філію КЗ «Ладанської школи мистецтв», де навчається 15 учнів в класах фортепіано, акордеону, вокально-хорового співу.

З жовтня 2022 року відкрито дві групи на засадах самоокупності.

Комунальний заклад «Ладанська школа мистецтв» має такі учнівські колективи:

1. Хор середніх класів (25 учнів);
2. Вокальний ансамбль середніх класів «Натхнення»;
3. Вокальне тріо учнів старших класів;
4. Дует акордеоністів;
5. Ансамбль народних інструментів;
6. Хореографічний ансамбль «Ритм».

КЗ «Ладанська школа мистецтв» регулярно проводить музично-просвітницьку та концертну діяльність (лекції-концерти до ювілейних дат композиторів, музикантів, тематичні вечори музики). Беруть участь у культурно-мистецьких заходах громади. Для забезпечення освітнього процесу школа має необхідне обладнання, інвентар, музичні інструменти, технічні засоби.

Усі заклади загальної освіти та дошкільної освіти включено до єдиної інформаційної системи управління освітою.

Вихованці дитячих садків, учні 1-4 класів, також учні з малозабезпечених сімей, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, діти-інваліди, діти тимчасово переміщених осіб,діти учасників бойових дій харчуються за рахунок селищного бюджету.

Останнім часом планово впроваджуються енергозберігаючі заходи в базових школах такі, як заміна віконних та дверних блоків, дахів, реконструкція котелень з переходом на альтернативні види палива.

- ***Медичне обслуговування населення***

КНП «Ладанський ЦПМСД» створений для надання первинної медико-санітарної допомоги населенню Ладанської територіальної громади, яке обслуговує 6769 чоловік, в тому числі 1329 дитячого.

Підприємство здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії на медичну практику – наказ МОЗ України № 1461 від 16 липня 2021 року.

Метою діяльності лікувального закладу відповідно до затвердженого Статуту закладу, є реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я, що передбачає проведення заходів, спрямованих на:

- забезпечення населення доступною, своєчасною, якісною та ефективною первинною медико-санітарною допомогою;
- забезпечення керованості та безперервності медичної допомоги;
- зберігання закріпленого за Підприємством комунального майна.

Підприємство прагне підвищити рівень медичної грамотності населення, а основна ціль його роботи – це міцне здоров'я кожного мешканця.

Медичний заклад забезпечений всіма необхідними медичними засобами та матеріалами. Працює лабораторія, де проводяться дослідження та видаються результати аналізів пацієнтів; кабінет денного стаціонару, педіатр.

Уклавши декларацію з лікарями мешканці громади мають можливість отримати: консультацію лікаря загальної практики-сімейного лікаря, лікаря-педіатра, оформити пільгові рецепти за програмою «Доступні ліки» та направлення за показаннями до лікарів спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги, безкоштовно пройти наступні дослідження: загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, глюкоза крові, вимірювання артеріального тиску, електрокардіограма, обстеження швидкими тестами проти COVID-19, ВІЛ-інфекцію, вірусні гепатити та безкоштовна вакцинація.

Центр ПМСД зареєстрований в електронній системі eHealth, Медстар та використовує систему Meddata для збирання потреб для закупівель ліків та медичних виробів. У центрі функціонує: аналізатор сечі H-100 та кардіограф 12- канальний ECG-11121.

З 1 жовтня 2022 року медичний заклад перейшов на оформлення електронних лікарняних.

Для розмежування пацієнтів із загальними захворюваннями та підозрою на інфекційне захворювання створено кабінет інфекційного контролю, який оснащений усім необхідним обладнання, засобами індивідуального захисту, швидкими тестами тощо. На початок 2023 року буде водиться програма Інфекційного контролю на 2023-2025р.

В медичному закладі функціонує пункт щеплення COVID-19, який працює як у робочі дні, так і у вихідні.

Для забезпечення належного температурного режиму для зберігання вакцин, в разі відключення електроенергії, придбано бензиновий генератор вартістю 30700 грн.

Стосовно вакцинації від інших небезпечних захворювань, таких як кір, краснуха, дифтерії, поліомієліт та інші забезпечує в повному обсязі Комунальне некомерційне підприємство «Чернігівський обласний інформаційно - аналітичний центр медичної статистики» Чернігівської обласної ради.

З метою підвищення професійного рівня лікарів та середнього медичного персоналу проводилися тренінги для медичного персоналу із залученням регіональних сертифікованих тренінгів. Велика кількість персоналу Центру взяли участь у різноманітних тренінгах, які проводилися Прилуцьким міськрайонним Товариством Червоного Хреста України.

У липні 2022 року адміністрація Центру, разом з органами місцевого самоврядування відкрили фізіотерапевтичний кабінет на платній основі, Рішення двадцять восьмої (позачергової) сесії восьмого скликання 24 червня 2022 року № 4, яке значно покращить громадське здоров'я населення, допоможе жителям підтримувати життєвий тонус усіх органів та функціональних систем (серцево-судинних, дихальної, травної, опорно-рухової),

підвищуючи, таким чином, загальну працездатність та можливість адаптації до мінливих умов життя.

Через централізоване постачання до медичного закладу надходить медична гуманітарна допомога у вигляді лікарських засобів від Комунальної установи "Обласна база спеціального медичного постачання".

Медичною гуманітарною допомогою зокрема забезпечуються малозабезпечені та багатодітні сім'ї, одинокі матері, внутрішньо переміщенні особи, сім'ї в яких виховується діти з інвалідністю, особи з інвалідністю, громадяни, що втратили роботу.

Плани та завдання на 2023 рік

- Виконання плану щеплень дорослим та дітям відповідно до календаря щеплень та внесення усіх даних до електронної системи охорони здоров'я.
- Охоплення вакцинацією проти COVID-19 населення з внесення всіх даних до електронної системи охорони здоров'я.
- Ремонт масажного кабінету, оснащення новими меблями.
- Покращити благоустрій прилеглої території ЦПМСД.
- Налагодження роботи кабінету інфекційного контролю.
- Поточний та капітальний ремонт в ЦПМСД.
- Поточний ремонт маніпуляційого кабінету.
- Планується закупити 3 ноутбуки.

На початок 2022 року мережа структурних підрозділів КНП "Ладанський ЦПМСД" включало: 1 амбулаторію, 2 фельдшерсько-акушерські пункти, 4 фельдшерських пункти.

Налагоджені виїзні прийоми сімейних лікарів, як планові так і екстренні.

КНП «Ладанський центр первинної медико-санітарної допомоги» співпрацює з підрозділами вторинної та третинної ланки, іншими закладами.

- ***Культура і туризм***

Згідно рішення Ладанської селищної ради від 29 грудня 2020 року №2 створений Комунальний заклад «Центр культури, дозвілля та спорту Ладанської селищної ради». Комунальний заклад має таку структуру:

- керівний склад;
- відділ з бібліотечної діяльності;
- відділ з творчо-мистецької діяльності;
- відділ фізкультурно-спортивної діяльності;
- обслуговуючий персонал, в складі якого: звукооператор, світло-відеооператор, костюмер та прибиральники виробничих приміщень.

Відділ творчо-мистецької діяльності

На балансі КЗ «ЦКДС» Ладанської селищної ради знадиться чотири будинки культури: Подищанський будинок культури (с.Подище), Краслянський будинок культури (с.Красляни), Івківський будинок культури (с.Івківці), Ладанський будинок культури (смт Ладан).

До відділу творчо-мистецької діяльності входять керівники театральних студій, вокальних та хореографічних ансамблів, які працюють у населених пунктах Ладанської територіальної громади (с.Красляни – керівник театральної студії; с.Івківці – керівник вокального ансамблю та керівник театральної студії; с.Подище – керівник вокального ансамблю та керівник театральної студії; смт Ладан - керівник вокального ансамблю, керівник театральної студії та керівник хореографічного ансамблю).

На базі відділу творчо-мистецької діяльності функціонують аматорські вокальні колективи та театральні студії для різних вікових категорій, котрі забезпечують культурно-дозвіллєву діяльність жителів громади.

Аматорські колективи

№	Місце	Назва
1.	с. Подище	4 аматорські формування: - 2 вокально-хорових колективи; - 1 театральна студія; - 1 історико-краєзнавчий гурток.
2.	с. Красляни	3 аматорські формування: - 1 вокальний ансамбль; - 2 театральні студії (дитячі).
3.	смт Ладан	3 аматорські формування: - 1 театральна студія (дитяча); - 1 вокальний ансамбль; - 1 інструментальний ансамбль. 1 дует; 1 тріо; 1 квартет.
4.	с. Івківці	2 аматорські формування: - 1 аматорський ансамбль; - 1 вокальний ансамбль.

Відділ з бібліотечної діяльності

Відділ з бібліотечної діяльності – структурний підрозділ КЗ «ЦКДС» Ладанської селищної ради, у якому працюють бібліотекарі відділу з бібліотечної діяльності у п'яти населених пунктах, які входять до складу Ладанської територіальної громади: с.Подище, с.Івківці, смт Ладан, с.Голубівка, с.Красляни.

Своєю діяльністю бібліотеки сприяють реалізації державної політики у галузі освіти і культури, дотримуючись принципів гуманізму і демократизму, пріоритету загальнолюдських цінностей і моралі.

Серед пріоритетних завдань бібліотек є: залучення потенційних користувачів, популяризація української книги і читання серед молоді, сприяння навчальному та виховному процесу.

Туризм

На базі комунального закладу діє туристичний маршрут «Красляни дивовижні». Його основна мета – популяризація зеленого, активного та гастрономічного туризму мальовничого села Красляни із залученням широкого кола відвідувачів: жителів громади та області.

Він включає в себе чотири зупинки:
1. «Музей минувшини мого села».
2. Пасіка родини Зубків «Краса й історія апітерапії».
3. Корівник родини Травецьких.
4. Канатне містечко, де встановлено різні види канатних доріжок для активного відпочинку.

Є багато перспективних територій для розвитку рекреаційного туризму. Так, наприклад, заплановано реалізацію проекту зі створення рекреаційної зони дозвілля для населення – туристичний маршрут, який охоплюватиме не тільки відвідування культурної спадщини, а й активний відпочинок – велоекскурс та сплав на байдарках.

Розроблено концепцію Літопису Ладанської територіальної громади, який найближчим часом реалізується у друкованому вигляді; на даному етапі йдеться підготовка до друку.

Усі заходи проводяться згідно Річного плану, який затверджується кожного року в грудні місяці директором закладу з урахуванням рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики, а також Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації.

- ***Фізична культура і спорт***

У КЗ «ЦКДС» Ладанської селищної ради функціонує відділ фізкультурно-спортивної діяльності, працівниками якого є інструктори з навчально-тренувальних зборів і змагань з неолімпійських видів спорту:

Пріоритетними для громади є: легка атлетика, дзюдо та футбол.

Що стосується масового спорту, то в громаді продовжується практика проведення змагань для спортсменів як у селищі так і у селах територіальної громади. Проводяться чемпіонати громади з футболу, міні-футболу, волейболу, легкої атлетики, вільної боротьби, спортивної гімнастики.

У спортивних заходах беруть участь як молоді спортсмени, так і ветерани.

Відділ фізкультурно-спортивної діяльності

Відділ фізкультурно-спортивної діяльності – це осередок формування здорового способу життя, створення умов для покращення фізичного потенціалу і здоров'я молоді громади.

На базі відділу функціонує дві спортивні секції: футбол та боротьба дзю-до.
Кожна секція поділена на групи відповідно до вікової категорії.

Секції відділу фізкультурно-спортивної діяльності

№	Секція	Група	Вік	Кількість учнів
1.	Футбол	1	8-10	12
		2	11-13	13
		3	14-19	13

2.	Дзю-до	1	6-9	26
		2	10-15	24

2.4. Інфраструктурне забезпечення

Залізничне сполучення на території Ладанської територіальної громади відсутнє. Найближча залізнична станція від адміністративного центру знаходиться в місті Прилуки, що за 18 км від смт Ладан. Територією громади проходить автодорога регіонального значення Т-25-30 (Прилуки-Варва-Срібне-Обухове). За 15 км від Ладана – автошлях національного значення Н 07 (Київ – Суми – Юнаківка, далі – на Курськ). За 30 км від адміністративного центру громади – автошлях міжнародного значення М03 (Київ – Харків – КПП «Должанське»). За 10 км від Ладана проходить автодорога регіонального значення Р 67 (Чернігів-Ніжин-Прилуки-Пирятин). Тобто Ладанська ТГ розташована не на їх перетині, але дуже близько. До громади легко доїхати, поруч перетинаються важливі транспортні коридори, що створює підґрунтя для розвитку логістичних можливостей. Сполучення аміністративного центру до найближчих значних міст автомобільними шляхами таке: Ладан – Прилуки – 17,6 км; Ладан – Чернігів – 198 км; Ладан – Київ – 168 км; Ладан – Ніжин – 85 км; Ладан – Новгород-Сіверський – 279 км.

В громаді спеціалізовані підприємства, які обслуговують приміські та міські маршрути загального користування відсутні. Пасажирські автоперевезення здійснюються приватними транспортними перевізниками з міста Прилуки. Ладанська селищна рада відшкодовує витрати перевізникам на перевезення пільгових категорій населення.

Проблемним питанням залишається незадовільний стан автомобільних доріг на території громади, необхідність забезпечення виконання значних обсягів невідкладних ремонтів та реконструкції доріг.

Для забезпечення у 2023 році підвищення рівня безпеки дорожнього руху, розвитку дорожньої інфраструктури, поліпшення інформаційного забезпечення учасників дорожнього руху головним завданням розвитку галузі визначено проведення реконструкції, капітального та поточного ремонтів автомобільних доріг.

Телефонним зв'язком забезпечені всі населені пункти громади. Якість зв`язку мобільних операторів в адміністративному центрі громади задовільна – тобто для переважної більшості її мешканців. Однак, є серйозні проблеми зі зв'язком у с. Красляни, с. Лиски та с. Рибці. Подібна ж ситуація й з Інтернетом – швидкісний є лише в смт Ладан, с. Івківці, с. Красляни, с. Подище та с. Голубівка.

Послуги поштового зв'язку надаються в смт. Ладан відділенням поштового зв'язку, у інших населених пунктів надання послуг поштового зв'язку забезпечує пересувне відділення центру поштового зв'язку. Також відкрите відділення «Нової пошти», що знаходиться в центрі селища.

На території громади послуги в сфері житлово-комунального господарства надає Комунальне підприємство «Ладан-Послуга», яке здійснює вивіз сміття, обслуговування системи водовідведення, прибирання прибудинкових територій. На території громади відсутнє сміттєзвалище твердих побутових відходів (ТПВ). Все побутове сміття вивозиться на полігон, балансоутримувачем якого є комунальне підприємство «Послуга» міста Прилуки. Полігон розташований на землях Сухополовянської територіальної громади. Його територія - 12,6 га, первісна глибина — 12 м. Експлуатується з 1985 року. Збирання та транспортування твердих побутових відходів здійснює КП «Ладан-Послуга». У власності КП «Ладан-Послуга» знаходиться недостатньо спецтехніки для обслуговування жителів громади: - сміттєвози– 2; - екскаватор ЕО-2621 – 1; - вантажний автомобіль – 2 (ЗІЛ, ГАЗ-53), міні-трактор LOVOL.

2.5. Фінансово-бюджетна складова розвитку Ладанської територіальної громади

Негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість наразі визначити наслідки російської агресії унеможливлюють розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку як громади так і країни та, як наслідок, бюджетних показників на середньостроковий період.

Основним завданням громади у 2023 році залишається наповнення селищного бюджету громади для виконання планових завдань:

- формування збалансованого бюджету на основі реальних показників економічного і соціального розвитку Ладанської громади;
- створення сприятливих умов для розвитку виробництва та приватного підприємництва, в результаті розширення бази оподаткування;
- підвищення якості житлово-комунальних послуг;
- економічний розвиток територіальної громади, спрямований на достатній рівень зайнятості населення та наповнення місцевого бюджету;
- інфраструктурний розвиток;
- досягнення сприятливого рейтингу інвестиційної привабливості громади для залучення інвестицій.

За 9 місяців 2022 року до загального фонду бюджету громади з урахуванням трансфертів надійшло коштів у сумі 40 792,64 тис. грн

Дохідна частина бюджету територіальної громади на 2023 рік розроблена відповідно до норм чинного Податкового і Бюджетного законодавства України та інших законодавчих актів, що стосуються планування бюджету.

До загального фонду селищного бюджету надійшло податкових надходжень у сумі 23579,98 тис.грн

Найбільшими з надходжень до бюджету є:

- податок на доходи фізичних осіб - надійшло 11640,13 тис. грн., що становить 83,31% планових призначень звітного періоду;
- акцизний податок з виробленого в Україні пального- надійшло 33,08 тис. грн., що становить 23,62% планових призначень звітного періоду;
- акцизний податок з ввезеного на митну територію України пального – 113,81 тис.грн., що становить 23,37% планових призначень звітного періоду;
- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів – 149,89 тис.грн., що становить 118,77% до планових призначень звітного періоду;
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними та фізичними особами –1335,20 тис. грн., що становить 170,19% до планових призначень звітного періоду;
- земельний податок з юридичних осіб – 487,01 тис. грн., що становить 15,43% планових призначень звітного періоду;
- земельний податок з фізичних осіб – 11,35 тис. грн., що становить 10,70% до планових призначень звітного періоду;
- орендна плата від юридичних та фізичних осіб – отримано 1488,26 тис.грн., що становить 93,38% до планових призначень звітного періоду;
- єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків, з юридичних та фізичних осіб – надійшло 6955,42 тис. грн., що становить 215,47% до планових призначень звітного періоду;

Неподаткових надходжень до бюджету громади надійшло в сумі –383,32 тис. грн.

Вищезазначені доходи селищного бюджету за 2022 рік не дали можливості в повному запланованому обсязі покращити благоустрій всієї території Ладанської громади та її соціальну інфраструктуру:

- проведено роботи з підтримання благоустрою в смт Ладані та сільських населених пунктах громади євроконтейнери пластикові для збору твердих побутових відходів протягом 2021-2022 років;

- надані послуги з косіння трави, підрізання дерев та кущів, транспортні послуги з вивезення сміття, ліквідації стихійних звалищ, послуги з прибирання та підмітання вулиць населених пунктів громади;

- проведено поточний ремонт зупинок та декоративне фарбування по населених пунктах громади;

- проведено поточний ремонт вуличного освітлення в смт. Ладан, с.Івківці, с. Голубівка, с. Красляни, с. Лиски, с. Рибці, с. Подище Прилуцького району;

- проведено поточний ремонт громадської вбиральні в селі Івківці;

- проведено підтримання безпечних умов для всіх категорій дорожнього руху: обслуговування та заміна дорожніх знаків, нанесення дорожньої розмітки;

- в селищі встановлено ігровий дитячий комплекс «Малюк з гойдалкою»;

- створюються належні умови для дозвілля та відпочинку дітей, підлітків та дорослого населення : придбано та встановлено орбітреки, спортивні тренажери та паркові лавки по вулиці Миру;

- проводиться інвентаризація лісосмуг та земель новоствореної громади, спрямовується робота на ефективне та раціональне використання земельних ресурсів;

- постійно зміцнюється матеріально-технічна база закладів культури, освіти та дозвілля (заміна вікон в КЗ «Ладанська дитяча музична школа» на металопластикові, придбано цифрове піаніно, закуплено меблі, інформаційно-комунікаційні технології, дидактичні навчальні засоби для «Нової української школи»);

Вже придбано для обох ліцеїв:

- - телевізори (4 шт);
- - багатофункціональні пристрої (3 шт), ламінатори (4 шт).
- - шкільні меблі (учнівські столи+ стільці).

- забезпечуються заклади освіти та дошкільні підрозділи в достатній кількості медикаментами, різними медичними матеріалами та засобами,а також проводяться послуги дератизації та дезінфекції приміщень.

***2.6.* Аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз розвитку Ладанської громади (SWOT-АНАЛІЗ)**

SWOT-аналіз – аналіз у стратегічному плануванні, що полягає в розділенні чинників і явищ на чотири категорії: сильних (**S** - strengths) і слабких (**W** - weaknesses) сторін проекту, можливостей (**O** - opportunities), що відкриваються при його реалізації, та небезпек (**T** - threats), пов'язаних з його здійсненням.

SWOT-аналіз
Ладанської селищної об'єднаної територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Відносно значна площа громади (177,13 км ^{2}) та чисельність населення (9,6 тис.), щільність якого в 1,5 рази більше середньообласного показника. 2. Значні виробничі ресурси: серед ґрунтів переважають чорноземи, є місцеві корисні копалини (глина, пісок, торф). 3. Значні рекреаційні ресурси: ліси (21 % площ), малі водойми (р. Удай, озера, ставки	1. Стійкий від`ємний природний приріст населення та негативні показники трудової міграції. 2. Мережа освітніх закладів є дуже витратною. 3. Зношеність доріг між населеними пунктами, з цієї ж причини немає прямого сполучення між адмінцентром і с. Красляни.

– 8.5% площ). 4. Зручне транспортне сполучення до міст Чернігів, Київ. 5. Працюють потужні сільгоспідприємства (ДП ДГ «Івківці», ТОВ «Агрікор Холдинг», ПП «Агропрод-3000», ТОВ «АгроКім»). 6. Частка власних надходжень у доходній частині селищного бюджету – 61%, найбільше – від промисловості – ТОВ «ПК ПОЖМАШИНА». 7. Наявний власний пожежно-рятувальний підрозділ 13 ДПРЧ (смт Ладан) 3 ДПРЗ У ДСНС України. 8. Утворено та працює низка ключових комунальних організацій селищної ради у сферах освіти, культури, медицини, соціальних та комунальних послуг 9. У складі апарату виконкому селищної ради створений ЦНАП з розширеним переліком адміністративних послуг (75). 10. Розгалужена сфера сервісу (40 торгівельних точок 4 кафе, побутового обслуговування та ін.) 11. Високий відсоток доступності до газових мереж (90%) та водопостачання (70%) 12. Добре налагоджено систему інформування (сайт ради, спільнота та сторінка у соціальній мережі «Фейсбук»). 13. Діють два музеї, розроблений популярний туристичний маршрут, запроваджено апітерапію. 14. Наявний найбільший в області спортивний зал та стадіон.	4. Мала громадська активність мешканців молодшого та середнього віку (25 – 40 р.), брак громадських лідерів та організацій. 5. Нове житло не будується в Ладані та навколишніх селах квартир та будинків, що не використовуються 6. Брак робочих місць на тлі відносно незначної (біля 60 ФОПів) підприємницької активності мешканців громади. 7. Нестача можливостей проведення вільного часу для молоді, застаріла мережа закладів культури і спорту 8. У громади відсутній досвід залучення коштів міжнародних донорів та інвесторів 9. Домінування архаїчного домогосподарства – традиційні культури, застарілі технології. 10. У трьох селах (Красляни, Лиски, Рибці) незадовільна якість мобільного зв`язку, швидкісний Інтернет відсутній. 11. Лише 2 населених пункти (з 7) мають нові генеральні плани з зонінгом. 12. Зношений автобусний парк для перевезення здобувачів загальної середньої освіти. 13. Очисні споруди витратні та потребують реконструкції. 14. Відсутнє власне сміттєзвалище для захоронення та зберігання твердих побутових відходів 15. Брак спеціалізованої техніки в громаді.
Шанси (можливості)	**Загрози**
1. Тенденція до росту попиту на сільгосппродукцію, зокрема, органічну, на світових ринках 2. Державна підтримка місцевого та регіонального розвитку (ДФРР, проєкт «Велике будівництво», реконструкції сіл, НУШ, реконструкція медичних закладів, малого бізнесу…) 3. Безмитні квоти для українських товарів, що експортуються до ЄС 4. Діяльність організацій різних форм власності, що надають навчально-консультативні послуги для територіальних громад	1. Згортання активності світової економіки, її перепрофілювання та нова структуризація 2. Наявність значно більш високооплачуваної роботи в досяжній близькості від громади. 3. Неефективний державний контроль над діяльністю користувачів орних земель щодо дотримання ними екологічних норм 4. Наслідки пандемії COVID-19 5. Набуття чинності низки положень ЗУ «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини»

5. Державні та міжнародні програми підтримки розвитку МСП та сільського господарства 6. Зростання інтересу до сільського зеленого туризму, агротуризму, екотуризму 7. Наявність в обласному бюджеті «екологічних коштів» 8. Потреба масового оновлення пожежної техніки і пожежно-технічного оснащення в територіальних громадах України 9. Доступність новітніх аграрних технологій, в тому числі – для дрібних домогосподарств 10. Наявність та доступність енергозберігаючих технологій та відновлювальних джерел енергії 11. Тенденція до переселення мешканців значних міст до екологічно чистих та інфраструктурно розвинутих населених пунктів 12. Повернення трудових мігрантів з набутим досвідом та новою культурою праці 13. Доступність сучасних технологій сортування та утилізації ТПВ 14. Поява нових інформаційних технологій, що дозволяють надавати якісні послуги, збільшувати їхні обсяги та урізноманітнювати перелік	6. Законодавча неврегульованість відносин між радами базового рівня та органами влади субрегіонального рівня 7. Політичний вплив на розподіл державної підтримки місцевого самоврядування 8. Тенденція до перекладання державою на ТГ нових повноважень без компенсації витрат. 9. Ймовірне позбавлення місцевих бюджетів права на відсотки акцизу з продажу пального 10. Світова тенденція до потепління, що призводить до зменшення прісноводних ресурсів 11. Зростання вартості енергоресурсів 12. Ерозія та зниження родючості грунтів 13. Брак державного контролю щодо вивозу зерна та іншої сировини автотранспортом із перевищенням тоннажності

Результати SWOT-аналізу Ладанської територіальної громади отримані за допомогою двох сполучених способів. Перший – матеріали дистанційного засідання робочої групи з розробки стратегії та представників зацікавлених сторін. Тоді віртуальним фокус-групам було запропоновано здійснити галузевий SWOT-аналіз за такими напрямами: адміністрація громади, інфраструктура та просторове планування, економіка, природне середовище та туризм. За підсумками роботи було проаналізовано п`ять зазначених сфер. Результати надіслані зовнішньому експерту для узагальнення. Другий – їх узагальнення та рейтингування у вигляді зведеного SWOT-аналізу. Зміст та вага виявлених факторів уточнювалися на основі даних соціально-економічного аналізу та соціологічного дослідження, що також суттєво вплинуло на їхній перелік. Чисельність виявлених таким чином факторів коливалась від тринадцяти («загрози») до чотирнадцяти («сильні сторони» та «слабкі сторони»). Надалі підготовлені матеріали обговорювалися з робочої групою та були відкориговані. Зокрема, уточнені деякі формулювання, а фактори, що зайняли найнижчі місця – видалені з таблиці SWOT-аналізу як несуттєві.

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

– Розташування поруч м. Прилуки з його значними економічними та фінансовими ресурсами, державні та міжнародні програми сприяння розвитку малого й середнього бізнесу, сільського господарства, а також повернення заробітчан додому створюють сприятливі умови для роботи численних сільгосппідприємств на теренах громади.

– Тенденція до росту попиту на різну сільгосппродукцію разом із поверненням частини заробітчан додому збільшуватимуть інтерес до ладанських чорноземів. –

Підвищення попиту на «зелений» туризм, разом із державною та міжнародною підтримкою малого бізнесу посилюватимуть значення хорошої логістики Ладанської громади та сприятимуть розвитку відповідних можливостей.

– Підтримка українських організацій, що надають допомогу територіальній громаді, сприятиме кращій організації роботи виконкому та ради громади.

– Залучення державних і міжнародних програм допомоги розвитку малому бізнесу, сільському господарству та повернення частини заробітчан додому вдало сполучається з високим рівнем спеціальної освіти мешканців громади.

– Наявність природних ресурсів, попит на внутрішній, зокрема – «зелений» туризм, залучення державних і міжнародної програм розвитку малого бізнесу, підтримки сільського господарства, накладені на тенденцію до переселення мешканців значних міст до екологічно чистих та інфраструктурно розвинутих містечок стимулюватимуть розвиток сфери сервісу, покращення його якості.

– Допомога від українських та міжнародних інституцій, залучення державних коштів на конкурсних засадах (ДФРР та ін.), «екологічних» коштів обласного бюджету, програм допомоги малому бізнесу, попит на внутрішній туризм, а також застосування нових технологій допоможуть задіяти туристичний потенціал громади – в селі Красляни, селищі міського типу Ладан.

– Розподіл бюджетних коштів, що спрямовуються на регіональний розвиток, на конкурсних засадах (ДФРР та ін.), залучення державних цільових програм та підтримки державних реформ у соціально-гуманітарній сферах, тенденція до більшої осілості підтримують діяльність закладів освіти громади та сприятимуть їх розвитку.

– Допомога міжнародних та вітчизняних інституцій, залучення на конкурсних засадах коштів ДФРР, а також державних цільових програм дозволять створити кращі умови для розвитку масового спорту, зокрема, модернізувати стадіон «Авангард» громади в смт Ладан. – Залучення «екологічних» коштів обласного бюджету та застосування нових технологій дозволять розвинути діючу системи збору та вивезення ТВП;

– Застосування новітніх технологій дозволить збільшити кількість адміністративних послуг та їхній обсяг у ЦНАПі.

– Участь у різноманітніх державних проектах дасть можливість покращити умови для розвитку місць дозвілля та молоді (зокрема, у комунальному закладі «Центр культури, дозвілля та спорту»).

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

-Негативний вплив малої площі та (відносно) мешканців громади на її розвиток можна зменшити, якщо залучити допомогу від організацій різних форм власності (українських та міжнародних), що опікуються територіальними громадами, та державні цільові програми соціально-гуманітарній сферах, а також із розвитку інфраструктури (зокрема – ДФРР).

- Стійкий від'ємний приріст населення можна загальмувати, якщо скористатися тенденцію до переселення мешканців великих міст до екологічно чистих та інфраструктурно розвинутих містечок, а також поверненням частини заробітчан додому (в зв'язку з пандемією короновірусу).

- Брак галузевих фахівців, діяльність яких необхідна для надання послуг, можна зменшити задіявши організації різних форм власності, що надають допомогу територіальним громадам, тенденцію до переселення мешканців значних міст до екологічно чистих та інфраструктурно розвинутих містечок, а також поверненням частини заробітчан додому.

- Сезонне безробіття можна зменшити, а обсяги підприємницької активності збільшити, якщо залучити фінансово-економічні можливості м. Прилуки, допомогу українських та міжнародних інституцій, розвивати туризм та залучити державні й міжнародні програми підтримки розвитку малого бізнесу та сільського господарства.

- Регулярне транспортне сполучення між населеними пунктами громади можна

налагодити, залучивши бюджетні кошти, що спрямовуються на регіональний розвиток, на конкурсних засадах (ДФРР та ін.), державні та міжнародні програми розвитку малого бізнесу, а також – інфраструктурні.

- Малу громадянську активність мешканців громади можна збільшити, а пануючі настрої недовіри подолати в разі, якщо задіяти допомогу вітчизняних та міжнародних організацій.

- Негативний вплив від використання у сільському господарстві агрохімікатів на екологію можна подолати за сприяння організацій різних форм власності, що надають допомогу територіальним громадам, проєктів ДФРР та залучення «екологічних» коштів обласного бюджету.

- Обсяги послуг із централізованого водопостачання та водовідведення можна збільшити за умови залучення допомоги від українських та міжнародних інституцій, що опікуються цими питаннями, коштів ДФРР, інших державних інфраструктурних цільових програм.

- Відсутність швидкісного Інтернету в 3 селах громади можна компенсувати за рахунок застосування інформаційних технологій, що передбачають відмінні від поширених способи підключення або залученням коштів від участі в різноманітних державних грантах та проектах.

- Особисті домогосподарства можна модернізувати, поширивши застосування ними нових культур та аграрних технологій, у разі залучення допомоги українських та міжнародних інституцій, державних та міжнародних програм допомоги розвитку сільському господарству, а також якщо скористатися знаннями заробітчан, які повернулися додому.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Прагнення держави до утворення більших за площею та населенням територіальних громад створює ризик для розвитку громади.

- Згортання активності світової економіки, її перепрофілювання та нова структуризації разом із наявністю поблизу громади значно більших центрів із значно вищою зарплатою негативно впливатимуть на чисельність її населення.

- Наявність у досяжній близькості від громади значно більш високооплачуваної роботи посилюватиме брак галузевих кадрів у громаді.

- Ухвалення державою непродуманих рішень у сфері земельних відносин, згортання активності світової економіки, її перепрофілювання та нова структуризація, агресивна експлуатація наявних орних земель агрохолдингами здатні посилити залежність доходів громади від одного підприємства.

- Ухвалення урядом непродуманих рішень у сфері земельних відносин та агресивна експлуатація наявних орних земель агрохолдингами, що управляються за межами громади, можуть призвести до зменшення й без того малих площ під пасовищами, сіножатями та багаторічними насадженнями.

- Згортання активності світової економіки, її перепрофілювання та нова структуризація та гальмування державних рішень щодо реформи місцевого самоврядування здатні негативно вплинути на рівень як соціальної, так і економічної активності мешканців громади.

– Політичний вплив на розподіл державної підтримки місцевого самоврядування (дотацій та субвенцій) та брак державного контролю щодо вивозу зерна та ін. сировини автотранспортом із перевищенням тоннажності створюють ризик, що дороги між населеними пунктами громади й надалі залишатимуться в незадовільному стані.

- Тенденція до перекладання державою на територіальні громади нових повноважень без компенсації витрат ускладнюватиме (через брак ресурсів) налагодження регулярного транспортного сполучення між населеними пунктами громади. Так само вона впливатиме на можливості модернізації місць відпочинку мешканців громади.

- Гальмування державних рішень щодо реформи місцевого самоврядування

пригнічуватиме розвиток форм громадянської активності мешканців громади. Згортання активності світової економіки, її перепрофілювання та нова структуризація здатне гальмувати активність банків на території громади.

- Політичний вплив на розподіл державної підтримки місцевого самоврядування (дотацій та субвенцій) разом із тенденцією до потепління, що призводить до зменшення прісноводних ресурсів здатні негативно впливати на поширення можливостей надання зазначених послуг.

3. Цілі та пріоритети розвитку селищної територіальної громади

Основна мета розвитку Ладанської територіальної громади у 2023 році

Підвищення ступеня комфортності, формування безпечного простору для життя та ведення бізнесу, стимулювання громадської та підприємницької активності, розвиток власних продуктивних сил, відновлення інфраструктури, розширення пропозиції робочих місць.

Основні пріоритетні напрямки та завдання соціально - економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради у 2023 році є:

- досягнення економічної стабільності, створення сприятливих умов для розвитку підприємництва;
- формування привабливого інвестиційного іміджу громади та залучення інвестицій;
- ефективне використання лісових та водних ресурсів;
- розробка містобудівної документації;
- ефективне використання історичних пам'яток та створення нових туристичних можливостей;
- модернізація та розвиток інфраструктури;
- підвищення енергоефективності;
- розвиток спортивної інфраструктури;
- ефективне використання на території громади виробничих територій, приміщень, земельних ділянок з метою розвитку малого та середнього бізнесу;
- залучення інвестиційних коштів для реалізації проектів соціально - економічного та культурного розвитку;
- продовження оптимізації та удосконалення мережі освітніх закладів та закладів культури;
- покращення інфраструктури систем водозабезпечення та водовідведення;
- забезпечення ефективної роботи комунального підприємства для обслуговування потреб всіх населених пунктів громади, а саме благоустрою території, поточний ремонт доріг, обслуговування систем водопостачання та водовідведення, вуличного освітлення та інші;
- підвищення обізнаності та соціальної активності жителів громади;
- підвищення екологічної культури громади;
- покращення транспортного сполучення між населеними пунктами;
- створення умов для здорового способу життя населення у сфері відпочинку та фізичної культури.

4. Основні завдання та механізми реалізації Плану

Пріоритетні завдання та шляхи їх вирішення

I. Створення умов для сталого розвитку місцевої економіки

1.1. Посилення інституційного впливу громади на її розвиток

1.2. Стимулювання розвитку сільськогосподарської діяльності

1.3. Ефективне використання лісових та водних ресурсів
1.4. Ефективне використання наявних та створення нових туристичних можливостей
1.5. Підвищення енергоефективності в усіх секторах

II. Створення сучасного комфортного простору громади
2.1. Покращення комунальних послуг
2.2. Благоустрій населених пунктів
2.3. Розвиток інфраструктури
2.4. Покращення безпеки життєдіяльності

III. Розвиток людського потенціалу громади, активності мешканців, їх локальної ідентичності
3.1. Забезпечення якісних медичних та соціальних послуг
3.2. Осучаснення системи освіти
3.3. Збереження та розвиток культурних традицій і локальної ідентичності, інтеграція громади
3.4. Розвиток масового спорту.

Взаємопов'язані завдання та заходи на їх виконання, спрямовані на досягнення цілей розвитку Ладанської громади та очікувані результати їх виконання, враховуючи проектний підхід до вирішення проблем громади, ці завдання конкретизовані в розрізі визначених пріоритетів і завдань, діючими та перспективними проектами громади з визначенням джерел фінансування кожного проекту. Перелік проектів наведений у додатку 1 до Програми.

Організаційне забезпечення реалізації проектів здійснюється виконавчим комітетом Ладанської селищної ради, її депутатським корпусом, власними силами, а при необхідності із залученням компетентних підрядників, участі у проектах з допомоги розбудови інституційної спроможності і інфраструктури громади, інших ресурсів, не заборонених чинним законодавством України.

Джерелами фінансування проєктів соціально-економічного розвитку громади, враховуючи масштабність і обмеженість власного фінансового ресурсу, є окрім коштів селищного бюджету, кошти Державного Фонду регіонального розвитку, кошти соціально-економічного розвитку окремих територій, кошти міжнародної технічної допомоги та інше.

5. Моніторинг та оцінка результативності реалізації Плану

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації виконавцями завдань і заходів.

Безпосередній контроль за станом та строками виконання завдань і заходів здійснює виконавчий комітет, а за цільовим та ефективним використанням коштів – головний розпорядник коштів.

Моніторинг та оцінка стану виконання Програми проводиться щорічно шляхом підготовки узагальненого звіту та розгляду його на сесії селищної ради.

Основні досягнуті результати оприлюднюються в місцевих засобах масової інформації (районна газета «Прилуччина в новинах подіях, коментарях», інших друкованих засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Ладанської селищної ради, на сторінці у Facebook).

Начальник відділу соціально-економічного розвитку Світлана СИВЕНКО

Додаток 1

Перелік робіт та послуг об'єктів виробничого призначення та соціальної сфери, які фінансуються з бюджету громади та інших джерел, включених у План (Програму) соціально-економічного та культурного розвитку Ладанської селищної ради на 2023 рік

№ п/п	Назви завдань та проектів	Вартість, тис. грн			
		2023 рік			
		Місцевий бюджет	Державний бюджет	Кошти інших джерел	Разом
1.	Поточний ремонт вуличного освітлення в смт. Ладан, Прилуцького району, Чернігівської області.	200,00			200,00
2.	Поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення в с. Подише, Прилуцького району, Чернігівської області.	200,00			200,00
3.	Поточний ремонт вуличного освітлення в с. Івківці, Прилуцького району, Чернігівської області.	100,00			100,00
4.	Поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення в с. Голубівка, Прилуцького району, Чернігівської області.	80,00			80,00
5.	Поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення в с. Красляни Прилуцького району, Чернігівської області.	50,00			50,00
6.	Поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення в с. Рибці Прилуцького району, Чернігівської області.	50,00			50,00
7.	Поточний ремонт мереж зовнішнього освітлення в с. Лиски Прилуцького району, Чернігівської області.	50,00			50,00
8.	Поточний ремонт артезіанської свердловини в с. Івківці, Прилуцького району	100,00			100,00
9.	Забезпечення чистоти довкілля та надання якісних послуг із збору, сортування та вивозу твердих побутових відходів, тис.грн: - вивіз сміття – 900,00;	2250,00			2250,00

	- придбання євроконтейнерів пластикових для збору твердих побутовних відходів - 100,00; - послуги з косіння трави – 450,00; Вирізнування дерев – 200.00; Чищення снігу – 600,00.				
9.	Підтримка господарської діяльності КП «Ладан-Послуга» Ладанської селищної ради (поповнення статутного капіталу)	2000,00			2000,00
10.	Підтримка діяльності КП «Ладан-АГРО» Ладанської селищної ради (поповнення статутного капіталу)	700,00			700,00
11.	Поточний ремонт та декоративне фарбування зупинок у населених пунктах Ладанської територіальної громади	250,00			250,00
12.	Капітальний ремонт приміщень будівлі Комунального закладу «Центр культури, дозвілля та спорту» Ладанської селищної ради (корегування проекту)	2000,00			2000,00
13.	Поточний ремонт доріг комунальної власності	2000,00			2000,00
14.	Поточний ремонт вбиральні в смт Ладан	200,00			200,00